

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně PhDr. H. V. P., zastoupené Mgr. Janou Přikrylovou, advokátkou v Olomouci, Tř. Svobody 2, proti žalovanému Krajskému úřadu Olomouckého kraje, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, zastoupenému JUDr. Petrem Ritterem, advokátem v Olomouci, Riegrova 12, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2004, čj. KUOK/15/04/OKPP/685-G, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2005, čj. 9 Ca 230/2004 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Krajský úřad Olomouckého kraje rozhodl dne 1. 7. 2004 pod čj. KUOK/15/04/OKPP/685 tak, že žalobkyně není účastníkem řízení o deliktu podle § 35 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o památkách“), spočívajícím v provedení obnovy části národní kulturní památky H. B. bez závazného stanoviska orgánu kraje v přenesené působnosti, zahájeném opatřením Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru kultury a památkové péče ze dne 11. 6. 2004.

Žalobkyně napadla citované rozhodnutí odvoláním ze dne 22. 7. 2004; zároveň pak vznesla námitku podjatosti pracovníků správního orgánu JUDr. M. S. a Ing. N. P.

Krajský úřad Olomouckého kraje rozhodl dne 23. 7. 2004 pod čj. KUOK/15/04/OKPP/685-G tak, že pracovnice Krajského úřadu Olomouckého kraje JUDr. M. S. a Ing. N. P. nejsou vyloučeny ze shora zmíněného řízení o deliktu.

Ministerstvo kultury jako odvolací správní orgán pak rozhodnutím ze dne 30. 7. 2004, čj. 11988/2004, zamítlo odvolání žalobkyně a potvrdilo rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 1. 7. 2004, čj. KUOK/15/04/OKPP/685.

Žalobkyně brojila proti třem shora citovaným rozhodnutím včasnou žalobou u Krajského soudu v Praze, který věc usnesením ze dne 1. 9. 2004, čj. 45 Ca 59/2004 - 16, postoupil Městskému soudu v Praze. Městský soud v Praze vyloučil návrh na přezkoumání rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 30. 7. 2004, čj. 11988/2004, k samostatnému projednání. Městský soud v Praze poté po shora zmíněném vyloučení usnesením ze dne 20. 6. 2005, čj. 9 Ca 230/2004 - 37, žalobu odmítl a současně zamítl návrh žalobkyně (ze dne 11. 2. 2005), aby jí byl soudem ustanoven zástupce. Městský soud usnesení odůvodnil tím, že část návrhu byla vyloučena k samostatnému projednání; rozhodnutí o námitce podjatosti pak je vyloučeno z přezkoumání soudem, neboť se jedná o úkon, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. Případné vady správního řízení způsobené nesprávnou aplikací § 12 správního řádu lze namítat v řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věci samé. Neustanovení zástupce městský soud odůvodnil tím, že není splněna podmínka potřebnosti takového úkonu k ochraně práv žalobkyně, neboť žalobkyně se obrátila na soud dostatečně kvalifikovaným způsobem, o ustanovení zástupce požádala až po uplynutí zákonné lhůty pro rozšíření žalobních bodů, další procesní úkony ze strany žalobkyně nebo jejího zástupce by proto nemohly mít na meze uplatněných žalobních bodů vliv a ani soudem ustanovený zástupce by tak nemohl zvrátit závěr soudu o nutnosti odmítnutí žaloby.

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) brojila proti usnesení městského soudu včas podanou kasační stížností. Namítá přitom kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatelka tvrdí, že po vyloučení návrhu na přezkoumání Ministerstva kultury zůstala k projednání v řízení dvě rozhodnutí žalovaného, a to rozhodnutí ze dne 1. 7. 2004, čj. KUOK/15/04/OKPP/685 a dále rozhodnutí o námitce podjatosti ze dne 23. 7. 2004, čj. KUOK/15/04/OKPP/685-G. Městský soud se zabýval pouze přezkoumáním rozhodnutí o námitce podjatosti, přičemž se vůbec nevypořádal s částí žalobního návrhu, v níž bylo napadáno rozhodnutí ze dne 1. 7. 2004. Za daných okolností měla být žaloba odmítnuta pouze v části napadající rozhodnutí žalovaného o námitce podjatosti, v části napadající rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2004 měl soud rozhodnout. Dále stěžovatelka uvedla, že napadá usnesení městského soudu v rozsahu výroku I. (odmítnutí žaloby) a výroku II. (zamítnutí návrhu žalobkyně, aby jí byl ustanoven zástupce).

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud o věci uvážil takto:

Na prvním místě se Nejvyšší správní soud zabýval uplatněným kasačním důvodem. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval již ve svém rozhodnutí ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004 - 98, je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, přičemž pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem. Nejvyšší správní soud na tomto místě doplňuje, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní kasační důvod jemuž jsou podřazena všechna rozhodnutí o odmítnutí návrhu, zahrnuje rovněž případy, kdy je tvrzena nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Přestože tedy stěžovatelka nepodřadila tvrzený kasační důvod správnému zákonnému ustanovení, soud jej posoudil podle jeho obsahu a věcně k němu dále uvádí:

Stěžovatelka nenapadá usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby v rozsahu, v němž napadala správní rozhodnutí o námitce podjatosti. Její fakticky jediná stížná námitka se vztahuje k tvrzenému nevyčerpání obsahu žaloby (co do odůvodnění), neboť městský soud po vyloučení rozhodnutí Ministerstva kultury v odůvodnění usnesení o odmítnutí žaloby pominul rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 1. 7. 2004. V případě tohoto rozhodnutí pak podmínky pro odmítnutí nebyly dány, a městský soud se měl citovaným rozhodnutím věcně zabývat. Již Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 28. 11. 1997, čj. 5 A 27/95 - 29, konstatoval, že *rozhodnutím, jímž je k odvolání napadené rozhodnutí celé změněno (na rozdíl od rozhodnutí, jímž se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje), netvoří s rozhodnutím I. stupně jeden celek, ale jde o samostatné rozhodnutí.* Z citované právní věty jednoznačně vyplývá právní názor, podle něhož rozhodnutí správního odvolacího orgánu, jímž se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje (jako v posuzované věci), tvoří s rozhodnutím správního orgánu I. stupně jeden celek. Nejvyšší správní soud neshledal důvod, aby se od uvedeného právního názoru odchýlil.

V souladu s ustanovením § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni; konsekventně je podle § 68 písm. a) s. ř. s. žaloba nepřipustná, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Uvedená zásada je ostatně vyjádřena již v úvodním ustanovení § 5 s. ř. s., podle kterého se lze ochrany ve správním soudnictví domáhat pouze po vyčerpání řádných opravných prostředků.

V posuzované věci je tak (ve vztahu k věcnému rozhodnutí) relevantním žalovaným Ministerstvo kultury, proti jehož rozhodnutí žaloba směřuje. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tvoří s rozhodnutím Ministerstva kultury jeden celek,

a nejedná se tak o samostatné rozhodnutí. Vyloučil-li proto Městský soud v Praze řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva kultury, jako odvolacího správního orgánu, k samostatnému projednání, vyloučil tím implicitně rovněž rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Nezmínil-li městský soud uvedenou skutečnost v rozhodnutí o vyloučení, nejedná se o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost takového rozhodnutí, či která by způsobovala, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo být přezkoumáno v původním (soudním) řízení.

Stěžovatelka uvedla, že napadá usnesení městského soudu nejen ve výroku o odmítnutí žaloby, ale rovněž ve výroku, kterým byla zamítnuta její žádost o ustanovení zástupce. Ve vztahu k druhému výroku však žádnou stížní námitku nevznesla, Nejvyšší správní soud se jím proto (vázán ustanovením § 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) nemohl ani zabývat. Povinnost městského soudu vyzvat stěžovatelku k odstranění vad podání v daném případě nebyla dána, neboť stěžovatelka důvody kasační stížnosti, byť nikoliv ve vztahu k druhému výroku, uvedla a kasační stížnost tak splňovala náležitosti požadované ustanovením § 106 odst. 3 s. ř. s.

Kasační stížnost tedy není důvodná, a městský soud správně odmítl žalobu, v jejímž rámci mělo být přezkoumáváno pouze rozhodnutí žalovaného o námitce podjatosti (vznesené stěžovatelkou). Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost proti rozhodnutí Městského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu k žalovanému má oporu v ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití § 60 odst. 7 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. Žalovaný, který byl ve sporu zcela úspěšný by měl právo na náhradu nákladů řízení, Nejvyšší správní soud však shledal důvody zvláštního zřetele hodné, pro které mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Náklady řízení žalovaného jsou v tomto řízení tvořeny pouze odměnou právního zástupce žalovaného. Žalovaný je státním orgánem, u jeho pracovníků lze pak předpokládat dostatečnou odbornou erudici k zastupování žalovaného v soudním řízení, a to tím spíše, že to byli právě pracovníci žalovaného, kteří vypracovali napadené rozhodnutí, a musí být schopni toto rozhodnutí v rámci přezkumu jeho zákonnosti obhájit. Aniž by byla možnost žalovaného být v rámci soudního řízení zastoupen advokátem principiálně vyloučena, v daném případě Nejvyšší správní soud neshledal nutnost právního zastoupení nijak důvodnou, a náklady vynaložené žalovaným v tomto směru nepovažuje za účelně vynaložené náklady soudního řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu